

1986 с.л. Сэтгэний 27 күнэ. | Сыната
ЧЭППИЭР | 3 харим

КОРРЕСПОНДЕНТ:
Александра Гаврильевна,
эпигинотератит ийин мах
танайыт. Эргиз улаһит
тэре ээбэх ыарахаттар
двэх сылга үрдүк таһа
рыллахтык үлэһин
сыйдырылтыын, санааны,
бастагы олжтуургутун
бийиги, эйиги атылла
лааччыларгыт, көрө-бигэ
сыйдыбыт. Нэһилиэньэ
промышленный табаар
дарга, аһыннык бородук
таларыгар, о. д. а. нады
йыгыларын ордук толо
рутук хааччыларгытыгар
багарэбыт.

Политический, экономический үөрөх ЭРИЭ-ДЭХСИ БУОЛБАТАХ

Быйылгы үөрөх дыйла партия XXVII съезде туруорбут соруктарын олохко киллериингэ ордул эппиэттөөх көрүнүс кээмээ ытылаларынан уратылаанар. Кини уон иккис пятелетка соруктарын, экономиканы интенсификациялааһын уларыта тууу, түртөтөтүн стратегиятын чопчу үлэ колдонууларын олохтор сыһыаннаан ойдогусуу туһуланар.

«Якутгропромстрой» хайыыстыылар икки ардыларынаагы мехколоннатыгар политический уонна экономический үөрөх тарыхынаагы итинэн сибээстээн ааспыт сылларга баар көтүгүлүлөрү учуоттаабын. Биллэрин курдук, быйылгы экономический оскуолаларбыт олуе аргыах аяныылары ыппыттар. Коллектив үлэти уратыларын учуоттаан быйыл оройун кинигэр пилорамниктар уонна болуогунуунтар биригээдэлэргэр тус-тустаа экономиканы интенсификациялааһын курстары үөрөтөр оскуолалары тарыдыбит. Ону 40-ча рабочай хабыллыгыта. Пропандисттарынан Н. О. Пахомов уонна З. Н. Сибирякова аанамыттар. Оттон коммунистары уонна специалистары хабаан 22 истээччилөөх «Дойду социальнай-экономический сайдыытын түртөтөтүн»

ССКП стратегический линията курсу үөрөтөр оскуолаага пропандисттарынан очкай-аочкай оскуола директора Н. И. Дьячкова уонна лектор директор П. П. Дьячкова үлэлиилэр.

Сыланна, Кытаанаха, Мутудайга. Хоптоого баар биригээдэлэргэ үк-сүлэрэ түөртүү-бистэки киһилээхтэр уонна киһилэр сүрүннөөн совхозтар байлаларын рабочайдары буолаллар. Ону тустаа оскуолалары быйыл да тарыдыдыт, мнэстэтигэр отделеңелардаагы экономический үөрөх оскуолаларынан хабыллылар. Оттон тыада мас кэрдигитигэр үлэлиир 5 киһилээх биригээдэга агитатордар көнүө сонуннары биллиниирэбит.

Бастагы занятиелар «Уон иккис пятелетка—дойду социальнай-экономический сайдыытыгар тусту уларытылаах пятелетка» диин темага ытыллыбыттар. Ол эрэри политический уонна экономический үөрөхтөөһүн курдук ураты суолталаах үлэни быйыл да уларыта туттубут дикр кыахпыт суох. Политический үөрөх оскуолата сатинныгы бир эрэ занятиены ытта. График быйытынан икки занятие ытыллыахтаах этэ. Пропандисттар — төлөрү бэлэниэх, опяттаах дьон. Ону занятиелар көтү-

түлгүлэр партиянай тарыт секретардара сүрүннээбэтхэринан эрэ быһарылаар.

Тус-туһунан үлэлиир коллективтары бир сиргэ түмөр кыаллыбат. Ону пилорамниктар уонна тутааччылар үлэлиир объектарынан үөрөтөргө быһарылыт. Биригээ бөлүөһүн мустаналар. Ити курдук пилорамниктар биригээдэлэргэр иккиэнэригэр занятиелар графикы туһунан ытыллылар. Киники түк-сүлүргэ программаттан биригээдэн бадарэстэтин разделын бардылар. Атын биригээдэлэргитигэр эми занятиелары ытыллыны бэрээдэктээхпитинэ сатанар.

Бир уопсай итаргынэн занятиелар көдүүстөрүн үрдэтүүгэ үлэ ситэе суога буолар. Үөрөтин актуальнай формаларын туһанымы, көрдөрү үөрөтөр пособиелары, технический средствалары тутуу билгитин да кыаллыбат. Экономический үөрөх оскуолаларын истээччилэрэ мөлтөхтүк конспектанаалар, үтүстэр агардас лекцияны истипинэ мунурданаалар.

Үөрөтин сонун формаларын туттан занятиелар көдүүстөрүн үрдэтэр, истээччилэр занятиелары көтүппакка сылдыыларын ситиһинэ баа улахан.

А. ГУЛЯЕВА,
партиянай тарыт секретарын солбуйааччы.

Төрөөбүт литератураны пропагандалары

Кинигэ киһи олохторуоруола улам үрдүүр. Кини мунура биллибэт диир, уларата көстүбэт кини сарыастыбатыттан байы каллалары булан ылыы, билгитин дииргэ-түтөр, хагатынар курдук утумнаахтык аарыы кийитин чопчу биллэ-лэри, бэлэниэх буолуу-ну эрийэр. Онуоха кеме-де кинилэргэ библиотекалар кэлэлэр. Оройонго идаларын үчү-гэйдик баһылаабыт, аа-рааччылар сирдээх ытыктыбылларынан туһанар библиотечнай үлэ-лэртэр аарыага суохтар. Кинилэртэн биригээ-ринэн киннэммит библиотечнай система Болонгоогу филиалы библиотекара Т. В. Попова буолар.

Татьяна Васильевна төрөөбүт кыраайы үөрө-тинни библиотечнай ийи-нэ кинигин тарытэргэ уон иккис пятелетка у-тата алыһан үлэлииргэ бир килээхтэригэр оройонго ытырымы талар-да. Онуоха бастагы хар-дылар олохтунулар.

Библиотекка «Төрө-бүт кыраайы үөрөт» анал мууну олохтуну-на, «Край, устремленный в будущее» кинигэ быыс-тапкага бастааннай үлэлиир. «Партия бы-лаана—норуот былаана» стелдэ, «Рабочий—үрдүк

аа» библиотечнай пла-кат туруорулуунулар.

Тыһыан агитацияны библиотечкары эми дьон истэриинин тардар кур-дук истэрииниийдик, көдүүстээхти тарыяр. Ол курдук, саха наро-дай суруйалчыта Н. Е. Мордвин—Амма Аччы-гына ээ сааһын туолу-тутар аналлаах литера-турнай биһэчэр көрөхсө-

диспут аста. Биччаттар бүүтүгү байлалар оло-хторун көрдөбүл-лөр олохторун көрдөбүл-лөрүн биччат олоххо сы-лаанын туһунан кэпсэ-тиилэр, санааларын ага-стылар, чуолкайдасты-тастылар, куолкайдасты-тастылар. Колхоз бааһын-дуо-лун көмүскэн бандыыт истэтигэр өлбүт пионер Сима Сергеева субу со-торутаарыта буолбут кон-ференция ытыктылаах тарылан оскуола үөрэ-нээччилэрэ буолулар. Кинилэр С. Федоров «Си-ма Сергеева» кинигэтин тула кэпсэтиилэр.

Саха литературатын көрө-бализ даталарын ба-лытатан, үгэс курдук, өрдөттөн бэлэнииллэни, үрдүк тарыһинээхтик ытыллылар. Суруйааччы Махмуд Довордуурап төрөөбүт 80 сыла туо-лутун бэлэнтээһингэ суруйааччы өрдөбүтө Марин Христофорова, ийи үлэлиинээхтэрэ ытыктыны ытыттар, өлөкөөх кылыһынныы кыта көрсүһөн элбөк сонуну, санааны кэпсэ-биттэр.

Библиотека Болонгодо быйыл сага аһыллыбыт Н. Д. Субуруускай музе-ин үлэтигэр-хамнаһы-гар эми көдүүстээх көмөү онордо. Билигин кинилэр акаа сибээс-тээхтик үлэлиилэр.

Библиотека көмөтүнэн араас стелдэлэр, тематический плапалар, аль-бомнар, картотека оло-хтунулар.

Билиги библиотечка ытытар үлэтин бир ха-йысхатын—төрөөбүт ли-тератураны кытта үлэни эрэ кэпсэтибит. Үлэ атын да хайысхалары-нан коммунист библио-текара Татьяна Васи-льева Попова айы-нылаахтык үлэлиир. Бир идалээхтэрэ кини төрөөбүт литератураны тула кинигин үлэли-ингэ ытырытын ойосонор, сага литерату-раты пропандилаа-һынна, кини ээр дикрнэ норуот дьонго-сартарэ тиздиингэ көхтөөхтүк үлэлиинээхтэрэ дии эр-нэбит.

А. АРГУНОВА,
киннэммит библио-течнай система методика.

**Бир иллээх
кэргэннэ**

**Сэтінньи:
Белорусский ССР**

кинилэр куомуннаахты-рын кыргыттарга, өс-төөх 19 тыһ. автомашинатын, 1355 танкатын уонна бронемашиналарын алдыһыттарга, 305 са-молетун, 939 байыаннай ысылааттарын суох онорбуттар. Аатырбыт «рельсовый сэринг» 11 тыһ. тахса ашелону уон-на 34 бронепешы суу-ларбыттар, 819 тимир суол муостатын үлгү чопторбуттар. 1943 сыл бүтүүтүгэр партизаннар республика 80 быраһыа-кын контуруолуур

Смоленский туһаайы-тынан бэйэтин бойбуой суолун саалаабыта. Станковая пулемет ик-кис нүөмэринэн сылдан кини кинигэ кыты-быта, алтынныта өс-төөх хардары атаакаты-гар үс сиринэн ыарахан-нык бааһыран эмтэмин-тэ, 1944 сыллаахха Бело-руссияда Вобруйский та-һааһаагы кыргыһыга ручной пулеметчинан кыттан кинигин бааһы-быта. Бй көрүгэ энтэ-нэн баран кыргыһыга үсүһүн кинибитэ

сирдээхтэрэ диин хараас-тыбит. Онтон үс немец утары иһалларын көрө-оһон төттөрү сыллан мас катарар сөрүстүбүт. Дьолго, көрбөккө аа-спыттар. Көс курдук барытын кини дэриэби-нэ көстүбүт. Илгитин ыарыага сурдужин куһа-аһулан бурдунтаах ба-һаһынан халхаланан дэ-риэбинэга кини иһэн бэйэтин дьонун көрсү-бүт. Үөрүү улахан буолла. Икки чаас буолан баран биргэ норуот дорору кэлбит.

Хайахыт нэһилигитин кинигэ Марков Илья Петрович 1941 сыл ал-тынныгыттан Москва таһынаагы кыргыһы-ларга кыттан столицаны көмүскөһтө. 1944 сыл-лаахха Могилев—Мин-ский туһаайытынан Белоруссия хаба ортоту-нан кини бойбуой суо-ла ааппыта. Илья Поль-шаны босхолоһон баран Германияда бэйэтигэр тийиң фашистары кыр-тыбыта. Ийэ дойдутун көмүскөһө сылдан 1945 сыл муус устар 18 күнү-гар гөрйөдүү октубута, саллаат унуога Одер Шпрее хаанаагы туоруу-муоста таһыгар буюу-нуу иһэстөнөн көмүлү-бүтэ. Кини 1948 сыл-лаахха дойдугар П. Г. Илларионовка «Хамсыр күтө баарын туһары хааны тохтут фашиста-рым кэстэһин» диин эппит тылын толорбута.

Саха уолаттар ба-рыаттыны омукур пред-ставителлэрин кытта са-рын-сарынарыттан ой-бөк советский сир, ол иһигэр билгитин чалгыа сайдар Белоруссияны хаанымсаах өстөөхтөн босхолоһуттар. Ону Белоруссия умуһбат. Үлэлиэх дойдодогу ту-һунан кыргыһаас буюу-тар эдэрдэргэ кэспил-лар.

«Ветеран» диин ха-раас-тыбит. Онтон үс немец утары иһалларын көрө-оһон төттөрү сыллан мас катарар сөрүстүбүт. Дьолго, көрбөккө аа-спыттар. Көс курдук барытын кини дэриэби-нэ көстүбүт. Илгитин ыарыага сурдужин куһа-аһулан бурдунтаах ба-һаһынан халхаланан дэ-риэбинэга кини иһэн бэйэтин дьонун көрсү-бүт. Үөрүү улахан буолла. Икки чаас буолан баран биргэ норуот дорору кэлбит.

БҮГҮНҮГҮ ДЬОЛ, КӨНҮЛ ИЙИН

«Белоруссия» диин кө-рөтүн иһилэр тылтан суох ханым ийингэ са-наан кэлэбин Герой-куо-рет Минскэй. Герой-ки-риэппэс Брехи, Хатын дэриэбинин трагедия-тын, ырыада ылаар Белоруссия партизанна-рын. Саныаллар билиги Ийэ дойдубут бары бы-рааттыны норуоттарга ди-рин аахталынан, кини туттунуунан, көрбөстө-билэнин.

Тоус көлүйүүн нэһи-лииннээх республика сэрин буолуһунгар хас биригэр төрдүс ийитин сүтэбитэ. Фашистар манна 209 куораты уон-на оройун кинигин урухсалаабыттар, 9200 дэриэбинин уоттаабыт-тара, ол иһигэр 619 дэ-риэбинэ олохтоохторун кыргыттар. Хатын дэриэбинэ 140 олохтоо-дун, ол иһигэр 78 оһону, тыһынаахты улаппыт-тара.

Хааннаах режим Бело-руссия норуотун булу-руппатага: 374 тыһ. пар-тизаннар, 70 тыһ. тахса кистээһинин үлэлииччи-лэр нэһилииннээ көмө-түнэн көлүйүүн алгара гитлеровецтары уонна

буолбуттара. Белоруссия 87 партизаннарыгар Со-ветский Союз Геройун үрдүк аата ингэриллиби-тэ.

Белорусский операция билиги сэринлэригэр түөрт фронунан (1-кы, 2-с, 3-с Белорусский уонна 1-кы Прибалтийский) аһтан эрэ ордуң көмгэ өстөөх 400 километрдаах фро-нуң көнү аһыан 600 ки-лометры барбыттарга, өс-төөх «Центр» диин бир саамай бөдөң бөлөгүн үлгү урухсалаан Поль-шаны уонна Литваны босхолоһуну саалаа-быттар.

Ити операцияда били-ги оройонмут үтүс дьоннор советский па-триотизм уонна социа-листический интерна-ционализм тыһынан тыһынанан хорсунук кыргыттарга, Бело-руссияны өбөгөйдөөх өс-төөхтөн босхолоһуттар. Икки холбоуру аһтан аһар төрөөтөөх.

Мутудай кинигэ икки Кыһыл Сулус орден уон-на Ага дойдун сэринтин I степени орден нава-лдердара Ноговицын Ти-мофей Степанович 1943 сыл баладан ытытар

Тимофей Степанович ахтыгыттан Белорус-сия сиргэр буолбут бир түгэни адалабыт. Тигэ суох кыргыһыга уталааһа-ытылааһа аһын бэйлэстэри кытта чугу-йан иһэн ийитигэр тап-таран эми кини курдук баас ылбыт байыаһы кытта саткаса ытыл-лыбыт. Ийин биригит туһаайыларынан сатыы үс километры баралла-рын кытта өстөөх 30-ча киһилээх эгэрээтэ утары көрсүбүт. Киллэм сир түбүһүн сага охсор кыах суох буолбут. Өстөөхтөр ытылаан барбыттарга, кинигин аһитинэн, бэригитэ буолан ийи-лэрин эрэ ууммуттар уонна утары барбыттар.

—Сөпкө ойдобукуң. Кор эрэ, тыа олох чугас эбит. Тыада саста тий-йи иһэн куотуохпун.— диибит Тимофей арты-һыгар. Кэтэһин тураач-чыларга, тыада да төтө-ннэ чуһаан испиттар. Тумул тыада диири сүүр-бөгө хаанмы хваларын кытта мун кыраайдары-нан ойон нэбиһиттэр. Төһө өр сүүрбүтүн бил-бэтэх, күөс-күдөх аһы-һаан барбыт Доворбун

төөх двигателлэр олох-тунулар. Аналлаах ийи-ни атастайынарааччы-лаах буолан массыһыны үлэлиик пневматический системата ордуң эрэллээх уонна кэмчилээһиннээх.

(ССТА)

«Ветеран» диин ха-раас-тыбит. Онтон үс немец утары иһалларын көрө-оһон төттөрү сыллан мас катарар сөрүстүбүт. Дьолго, көрбөккө аа-спыттар. Көс курдук барытын кини дэриэби-нэ көстүбүт. Илгитин ыарыага сурдужин куһа-аһулан бурдунтаах ба-һаһынан халхаланан дэ-риэбинэга кини иһэн бэйэтин дьонун көрсү-бүт. Үөрүү улахан буолла. Икки чаас буолан баран биргэ норуот дорору кэлбит.

«Ветеран» диин ха-раас-тыбит. Онтон үс немец утары иһалларын көрө-оһон төттөрү сыллан мас катарар сөрүстүбүт. Дьолго, көрбөккө аа-спыттар. Көс курдук барытын кини дэриэби-нэ көстүбүт. Илгитин ыарыага сурдужин куһа-аһулан бурдунтаах ба-һаһынан халхаланан дэ-риэбинэга кини иһэн бэйэтин дьонун көрсү-бүт. Үөрүү улахан буолла. Икки чаас буолан баран биргэ норуот дорору кэлбит.

Эрэллээх, кэмчилээһиннээх

һүн үрдэтээхтэрэ. Мас-сыһалар бастагы пар-тиллара «Якуталмас» про-изводственной холбоһукка ааарылынылар. Уйугу

улаатынныры «Велазар» бэйлэриг ыһаһыһаһын аччатын суотутар сити-һилиннэ, кинилэргэ 1200 ат күөстээх ордуң кыах-

төөх двигателлэр олох-тунулар. Аналлаах ийи-ни атастайынарааччы-лаах буолан массыһыны үлэлиик пневматический системата ордуң эрэллээх уонна кэмчилээһиннээх.

(ССТА)

«Ветеран» диин ха-раас-тыбит. Онтон үс немец утары иһалларын көрө-оһон төттөрү сыллан мас катарар сөрүстүбүт. Дьолго, көрбөккө аа-спыттар. Көс курдук барытын кини дэриэби-нэ көстүбүт. Илгитин ыарыага сурдужин куһа-аһулан бурдунтаах ба-һаһынан халхаланан дэ-риэбинэга кини иһэн бэйэтин дьонун көрсү-бүт. Үөрүү улахан буолла. Икки чаас буолан баран биргэ норуот дорору кэлбит.

Научнай-технической прогресс суолунан

САҢАНЫ САҢАЛЫ БЫҤААРАН

Быйыл Арылаахха ферматы кэлэһини механизациялаан илик саамай ырахан үлөлөһүн тех-ника сүктэригэр туһунан ити-бинитиһит ыраатта. «Сүүтэ ити-биттээһэр биһирэ көрбүт ордук» дин эталлэрин курдук, манна түүх онгоһуллубутун тутан-хаан көрбөккө, хотоннору саңардыһа, механизмыны таньыта, о. д. а.

механизацията ситтэһинэ үлэһигэр эмиз олус та-быстаах буолсу. Хотон таһыгар 75 кубометрдаах подбашня туруоруллубут. Ута котельнайтын регис-трдарынан сыһыттылар. Ошон кырааны астын да, хотонно сылаас уу тур-балар устун сүүрэн кии-рэр.

Ити курдук 210 субан сүөһү, 200 борооску турар хотонугар ноһуому ыраас-тааһын курдук илик биэр саамай ырахан үлэ-тэ механизациялаһыт, бө-лөхтөөн уулатыы туһа-ныллар буолбут. Манна «Агропромэнерго» түөрт РТЗ оһогу онорон үлэ-тэ киллэрбит.

Быһата, фермада киһи сонургуура, көрөһиһэр олус элбөх. Арылаахтар үтүү ылым цеховой-по-точнай систематыгар кии-рэрэ база төрүмүттэ-р—туспа сонун. Сүөһүнү бөлөхтөөн көрүү-хараһы хайыы-үйэ сааламмыт. Соторутааһыта 3 ман-ныксыт (старшая М. М. Хонотова) совхозу кытта биригээһин бөдөрөт дуоһабын түһэриһилэр.

Инженер-механиктары, механиктары кормоцехка киллэриллэбит саңа ула-рыһыллар итирэйи-р-гэтиһэр. Онуу да буо-лара сөп. Бу—бүтүгү күннээххэ оройуонга ба-ры өттүнэн сиппит-хоп-пут сорогох кормоцех. Көрөһиһэлээһэ баар, манна эбии аһылыгы кырбатыһтан саңалаан

оһорон таһаарыһынан иккиһи С-12 смесител-лэрдээх Улун Алаас, Сап-пыһа, Уу Оһуһаах кор-моцехтарыгар, баһар, са-бырыһтарына. Ол эрэри дьыала онно буолбатах. Манна аһылыгы бөлө-мөһүн, сүөһүгэ ситтин бары боппуростарын бы-һаарыта инженерной өй-санаа кыһытаһаһа тута көстөр. Бу кормоцех бы-лырын биэр смесител-лээх этэ. Быйыл иһки буолла. Былырын, аһы-лык НШ-50 носуһунан раздатчикка быраһтарыл-лар буолан, хойуу буһаа-һы бөлөһиниһи кыах су-оҕа. Уопсайынан даһаны, бу ньыма таһыһа суоҕа даһаастаммыта. Быйыл носуһу ТС-40 транспор-тер солбуйда. Смесител-лэргэ бустут аһылык хойуу буһааһа транспортер көмөтүнэн бөрт түгүнник СМКА-5 кузоһыгар тиз-ийиллэр уонна сонно тута хотонно киллэриллэр. От-делениелэр специалистара мантан бэйэ-э ыһаһалла-ра элбөх. Атын сирдэргэ быйыл үлэ-тэ киирбит кормоцехтарга аһылыгы бөлөһиһиһи, буһары-ны, тарбатыһы кэл-им-ник быһаарбатылар.

Отделение управлюющайа К. Е. Веллев уонна совхоз фермалары меха-низациялаһында инже-нер-механика Е. С. Хою-танов былааннааһынна уот заньтан мунуутуур үрдүк соруту туруорбут-тара. Ол—ыһады ыаһы-ны, уулатыһыны, аһылы-гы тарбатыһыны, ноһуому ыраастааһыны бүөс-бү-

дэһэр быдан ыраханна биллэр. Конон Егоройч-таах сметаны оноруута, биһиргэтиһигэ улахан ыраахаттары көрөсүбүт-тэ-р. Онно үлэни барытын ыһыгар-чыһыгар тиз-ий-уоттааһыт курдук са-һааһытара да, кэлэн үлэ-сорох көрүнүгэр быһа барыһы, көтүтүү баара биллибит. Холобур, бы-райыакка электродита-теллэр уопсай кыамтала-ра кыһан учуоттаһыта-а, барыта төһө матыры-яал маада буолуохтааһа учуһааһамаада, иску-свеннай снэмэлэһини пуунун былааннааһын кө-түтүтүгэ хаалбыта, о. д. а. Ити итээһигэр барытын аһар, түүх кыайтарбата-дын этэр эмиз маада. Бу атын отделениеларга ха-тылаһы суохтаах.

Бырайыакка-сметада көтүтүүлэр сүүрүннөн итинниһик. Оттон үлэ хааһыһыгар көрөсүл-лү-бүт күчүмээһигэр олус элбөх этилэр. Сайын сту-денческой этэрэт ылым-мыт үлэтин сороһун то-лорбөккө хаалыһа, кү-һүн матырыяал тиз-ий-бэккэ үлэ сырыһытаныһа, суһал үлэлэргэ дьон көстөн испэтэ—барытын аһаран сиппэккэн. Конон Егоройчтаах араас ыһы-лаһаах түгүннэри көрүс-түлэр. Ол эрэри үлэ тох-тобого, балаһыһыһаттан таһар суол-һын сип кэ-тэи иһтэ. Сайын быстах кэмнэ дуоһаардаһан үлэ-лэһит кэлки биригээ-дэри аахпатааха, тутуу, өрөмүөн сүтэ-э-р-б-и-н-гэ

механиктара итинниһик түгөн көс-түбүтүн мүлчү тутатылар. Соторутааһыта ОАПХ төрийиниһин кинилэр биэр күнү бөдөһөн Арылаахха түмүтүлэр. Манна киһи көрөһиһэр элбэһин, үлэ бэр-тээһи опыта үөскөһитин илэ кө-рөн итэһидилэр, санааларын эт-тилэр.

Бастын опыт

«Мындааһы» совхоз Болугурдааһы отделениегыт быйылы кы-стык тэрээһинигэр таһа-рыллыбыт бөдөн итэ-р-с-тустарынан боппу-роос ОАПХ советын кө-һө сылдар муньаһар дьууллалыһына.

Манна сүөһүттөн боро-дуускуһаны ылыы на-м-тааһына, сүөһү туруга мөһөһүнэ төһө таһа-рыһына? Бу туһунан совхоз, отделение спе-циалистара тугу толкуй-дуулларыт, тутунан бы-һааралларыт?

В. И. НИКОЛАЕВА—отделение управлюющайын эбэһиниһини толо-роочу:

—Сэттиннэ 14-гэр Сүө-сүһүт күнүгөр кытта кэл-бит представителлэр от-делениһа кыстыкка киирин бытаарбытын ыйбыттара. 150 субан сүөһү киириэхтээх хо-то-но кыстыгы былаан-ныһырга төртү да көтү-түүгэ хаалбыт. Ошон сө-тиннэ 14 күнүгөр бааһылы-бу сүөһүлэр бааһылы-бакка, хотонно хоно-хо-но таһырдыа сырытты-лар.

Кыстык саңаланыһыт-тан 14 сүөһү кенүүнэн өл-лө. Билигин 21 бороос-

ку, 2 субан сүөһү төрдүс суоркаахтар. Хотонно олус тыһыһылар. «Юби-лейнай» фермада сыһа-һын хойутаан, тран-спортер төһөн, сүөһүнө ноһуома нэдизини нэдиз-лэһэн таһаарылыһат. Үтүү государствода тут-тарыһыны күннөтө көдү-лүүр. Үтүү хааһыһыта-тын үрдэһигэ туту да үлэһин иликпик. Кыстык Кутта үтү тутар пууна тоһон турар. Фермаларга сылаас уу суох буолан ынах саныһа сууллубат. Кыһыаһы онгоһулла илик. Гидропоний күө-рү-стеллэһтар бөлөһиһэр суох буолан түһүрө иликпик.

Х. М. ВАСИЛЬЕВА—отделение зоотехника:

—Атырдаах ыйыттан саңа үлэһэн эрбэн. Биланьныкыттарга графич-кы кыһан тизрибэһин, хонтуруолу олохтоо-б-у-м. Үлэ күнэ сарсыар-да 9 чаһастан саңаланар. Чэһырдар кыстык ыһа-рыгар ыһырыһылар

«Юбилейнай» ферма кол-лективта дьуулдэһа илик.

Л. Н. ТИХОНОВ—сов-хоз кылаабынай интене-р:

—Кылаабынай эконо-мист «экономиялааһа» аһыгаран хотонно сле-сарь-наладчик штатын көрбөт. Хотон механиз-ацията үлэһэбэт буолан, сыһыарылыһыт үлэһит «Юбилейнайга» тон транспортеру хонноруута үлэтин күнүн барыһар.

Н. А. ФЕДОТОВ—сов-хоз кылаабынай зоотех-ника:

—Балаһын ыйыгар от-деление салаһаттыгар кыстык быһыһа тиз-риддиһит. Ол туолуутун хонтуруолаһыһы олох-тооботубут. Манна киһи бөһөһү буруйдааһын, ирдэһин кыһан ту-руорбатым.

Боппурөһү бөлөһиһ-бит комиссия бэрэбиз-р-тэ көрдөрүһүн, кы-стыгы төрийингэ таһа-рыллыбыт көтүтүүлэр

сүрүн биричиһиһэлэринэн отделение совета кыстык проблемаларыгар сөптөөх болломтотун уурбатаһа буолбут. Кыстык былаан-намыһа дин тыһа эрэ этилэр. Иһки күн тука-ры былаһыны ким да көр-дөөн булбата.

Управлюющай А. Х. Павлова бу эһиһэтээх кэмгэ уолускада бар-быт. Кинини солбуйан хаалдыт Д. Н. Лукоцка, күүһүнэн бухтуу бары-тын иһки үлэһиттэн үһүлүбүт. Ошон бөрт кыһас кэм иһигэр үһүс киһи, В. И. Николаева, «управлюющайа абыт». Ол түмүгөр үлэ-тэ эл-дээх сыһан, туруорул-лубут уулаастакка эһи-һиһэ суох буолуу ба-һыһыт, специалистар практической үлэни тыл-дыһыга сылдьыһанан солбуйбуттар.

Бу күннэргэ 115 ынах жөрүү мөһөһүттөн уол-буттар. Ол иһиттэн 43—аһардас сэттиннэ. Бу туһунан совхоз кылаа-бынай зоотехника Н. А. Федотов комиссия түмү-гүттөн иһтэн соһуйа,

Хотоннору сыһааһын бы-һыл олус бытаарбыт. Ме-ханизация үчүгөйдик үлэһэбэт.

Дьэһигинэн, сатаан тэ-рийдэххэ, абыах хонук иһинэн да быһаары-лаах дьаһаллар иһки ыйы быһа соһулунулар. Болугурлар билсэхэ бы-һыл кыстык кэлэ суоҕа, өрүө дьэбэт курдук оло-рон биэрбиттэр. Дьэ итинниһик көтүтүүлэр ох-сууларыгар үтүү ылым былаана 300 тоннаан аһарыллыһаһа мүлчү тутулуубут. Аны биһи-гин итичэ үтүү кайда-да тыһан эргиппэккэн.

ОАПХ советын көһө сылдар муньаһа от-деление, совхоз туһааннаах специалистарыгар миэрэ биэртэлэһтэ. Управлю-ющай А. Х. Павлов доро-буһаһын турута мөһө-һүн, управлюющай эбэһиһиһини толо-роочу-нан совхоз директорын нормопроизводства сол-буйааччы А. И. Ефимов аһаһа. Киннээх үөскө-һит балаһыһыһыны кы-һас кэм иһинэн киирө-рүгөр соруудаһына.

Эргиччи аныгылыы

МОСКВА. Москва-таары Серго Орджа-никидзе аатынан «Станкостроительный» хо-лобоһук төртүт заводу-гар аһсаһыһанан про-граммаланар саһа-лыһылаах саңа токар-най станоктар баста-кы партияларын хо-муһуу саңалаһа. Ав-томатической анар-даах массыһына, уустук быһыһылаах-тутуулаах валлары чочуйууга аһаһар, онорумтуота үрдүк, суһаллыы ула-рытыһылан хомулдуу-га наадыһар автома-тической линияларга судургутук сөп түбэ-һиһиһиһиллэр. Станок аһыгы көрдөбүллэргэ бары өттүнэн эһиһ-тиһэр. Ол киһи тас ры-ноһка күрөһтөһөргө үрдүк дьэвурдааһыт-тан көстөр.

(ОСТА).

КЫҤЫН КЭЛИЭ СУОҔА ДИЭБИТТИИ

ОАПХ советыгар

«Юбилейнай» ферма кол-лективта дьуулдэһа илик.

Л. Н. ТИХОНОВ—сов-хоз кылаабынай интене-р:

—Кылаабынай эконо-мист «экономиялааһа» аһыгаран хотонно сле-сарь-наладчик штатын көрбөт. Хотон механиз-ацията үлэһэбэт буолан, сыһыарылыһыт үлэһит «Юбилейнайга» тон транспортеру хонноруута үлэтин күнүн барыһар.

Н. А. ФЕДОТОВ—сов-хоз кылаабынай зоотех-ника:

—Балаһын ыйыгар от-деление салаһаттыгар кыстык быһыһа тиз-риддиһит. Ол туолуутун хонтуруолаһыһы олох-тооботубут. Манна киһи бөһөһү буруйдааһын, ирдэһин кыһан ту-руорбатым.

Боппурөһү бөлөһиһ-бит комиссия бэрэбиз-р-тэ көрдөрүһүн, кы-стыгы төрийингэ таһа-рыллыбыт көтүтүүлэр

сүрүн биричиһиһэлэринэн отделение совета кыстык проблемаларыгар сөптөөх болломтотун уурбатаһа буолбут. Кыстык былаан-намыһа дин тыһа эрэ этилэр. Иһки күн тука-ры былаһыны ким да көр-дөөн булбата.

Управлюющай А. Х. Павлова бу эһиһэтээх кэмгэ уолускада бар-быт. Кинини солбуйан хаалдыт Д. Н. Лукоцка, күүһүнэн бухтуу бары-тын иһки үлэһиттэн үһүлүбүт. Ошон бөрт кыһас кэм иһигэр үһүс киһи, В. И. Николаева, «управлюющайа абыт». Ол түмүгөр үлэ-тэ эл-дээх сыһан, туруорул-лубут уулаастакка эһи-һиһэ суох буолуу ба-һыһыт, специалистар практической үлэни тыл-дыһыга сылдьыһанан солбуйбуттар.

Бу күннэргэ 115 ынах жөрүү мөһөһүттөн уол-буттар. Ол иһиттэн 43—аһардас сэттиннэ. Бу туһунан совхоз кылаа-бынай зоотехника Н. А. Федотов комиссия түмү-гүттөн иһтэн соһуйа,

Хотоннору сыһааһын бы-һыл олус бытаарбыт. Ме-ханизация үчүгөйдик үлэһэбэт.

Дьэһигинэн, сатаан тэ-рийдэххэ, абыах хонук иһинэн да быһаары-лаах дьаһаллар иһки ыйы быһа соһулунулар. Болугурлар билсэхэ бы-һыл кыстык кэлэ суоҕа, өрүө дьэбэт курдук оло-рон биэрбиттэр. Дьэ итинниһик көтүтүүлэр ох-сууларыгар үтүү ылым былаана 300 тоннаан аһарыллыһаһа мүлчү тутулуубут. Аны биһи-гин итичэ үтүү кайда-да тыһан эргиппэккэн.

ОАПХ советын көһө сылдар муньаһа от-деление, совхоз туһааннаах специалистарыгар миэрэ биэртэлэһтэ. Управлю-ющай А. Х. Павлов доро-буһаһын турута мөһө-һүн, управлюющай эбэһиһиһини толо-роочу-нан совхоз директорын нормопроизводства сол-буйааччы А. И. Ефимов аһаһа. Киннээх үөскө-һит балаһыһыһыны кы-һас кэм иһинэн киирө-рүгөр соруудаһына.

